

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 13 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Hoffa

Protokolant: Starszy sekretarz sądowy Krystyna Wojciechowska-Trawka

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2019 r. w Poznaniu

na rozprawie sprawy z powództwa A. S. /PESEL:(...)/, M. S.

/PESEL: (...)/

przeciwko (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. /KRS: (...)

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego tytułem odszkodowania:

1/ na rzecz powoda A. S. kwotę 58.810,55 zł /pięćdziesiąt osiem tysięcy osiemset dziesięć złotych i pięćdziesiąt pięć groszy/ z odsetkami za opóźnienie od kwot:

- 32.352,50 zł od dnia 19 maja 2016 r.,

- 26.458,05 zł od dnia 7 listopada 2018 r. do dnia zapłaty każdej z nich.

2/ na rzecz powódki M. S. kwotę 58.810,55 zł /pięćdziesiąt osiem tysięcy osiemset dziesięć złotych i pięćdziesiąt pięć groszy/ z odsetkami za opóźnienie od kwot:

- 32.352,50 zł od dnia 19 maja 2016 r.,

- 26.458,05 zł od dnia 7 listopada 2018 r. do dnia zapłaty każdej z nich.

II. W pozostałej części powództwa obojga powodów oddala.

III. Kosztami postępowania obciąża pozwanego w całości i z tego tytułu:

1/ zasądza od pozwanego na rzecz powodów, solidarnie, kwotę 15.784 zł /piętnaście tysięcy siedemset osiemdziesiąt cztery złote/ w tym kwotę 7234 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

2/ nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa / Sądu Okręgowego w Poznaniu/ kwotę 6650 zł /sześć tysięcy sześćset pięćdziesiąt złotych/.

/-/ E. Hoffa

UZASADNIENIE

Powodowie, M. i A. S., wnieśli o zasądzenie od pozwanego na ich rzecz kwot po 25.500 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 24 listopada 201 r. do dnia zapłaty. Żądana kwota obejmowała odszkodowanie za obniżenie wartości nieruchomości powodów /po 24.500 zł dla każdego z powodów/ i odszkodowanie stanowiące równowartość nakładów koniecznych dla zapewnienia prawidłowego klimatu akustycznego w pomieszczeniach przeznaczonych na stały pobyt ludzi /po 1000 zł/.

W piśmie z dnia 16 maja 2016 r, następnie sprostowanym /k.320 i 331/ rozszerzyli żądania pozwu wnosząc o zasądzenie od pozwanego na ich rzecz kwot po 32.352,50 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 24 listopada 2012 r. do dnia zapłaty. Żądana kwota obejmowała odszkodowanie za obniżenie wartości nieruchomości powodów /po 31.352,50 zł/ i stanowiące równowartość nakładów koniecznych dla zapewnienia prawidłowego klimatu akustycznego w pomieszczeniach przeznaczonych na stały pobyt ludzi /po 1000 zł/.

Pisma te zostały doręczone pozwanemu dnia 19 maja 2016 r. /k. 321/.

W piśmie z dnia 7 listopada 2018 r. po raz kolejny rozszerzyli swe żądania, a mianowicie wnieśli o zasądzenie od pozwanego na ich rzecz po 58.810,55 zł

z ustawowymi odsetkami od dnia 24 listopada 2012 r. do dnia zapłaty. Żądana kwota obejmowała odszkodowanie za obniżenie wartości nieruchomości powodów /po 31.352,50 zł/ i odszkodowanie stanowiące równowartość nakładów koniecznych dla zapewnienia prawidłowego klimatu akustycznego w pomieszczeniach przeznaczonych na stały pobyt ludzi /po 27.458,05 zł/. Pismo to zostało doręczone w odpisie pełnomocnikowi pozwanego na rozprawie w dniu 7 listopada 2018 r /k.551/.

Domagali się też zwrotu kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych z doliczeniem opłat skarbowych na rzecz każdego z nich /k.320/.

Jako podstawę prawną swoich roszczeń wskazali art.129- 136 ustawy Prawo o ochronie środowiska, /k.4 i 5/.

Pozwany, (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P., konsekwentnie wnosił o oddalenie powództwa i zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego , solidarnie, kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych /k. 23 i 321 i k.551/.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowie, są od 29 stycznia 1980 r., współwłaścicielami, na prawach ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej, nieruchomości o obszarze 0,0302 ha, położonej w P. przy ul. (...), zapisanej w księdze wieczystej (...) /k. 12 i 13- odpis zwykły w/w księgi wieczystej, której stan wpisów pozostaje bez zmian w zakresie istotnym dla meritum sprawy/.

Budynek mieszkalny został postawiony na nieruchomości w 1981 r. i następnie rozbudowany w 2009 r. a więc w okresie, gdy funkcjonowało już pozwane lotnisko, natomiast nie był ustanowiony obszar ograniczonego użytkowania

/k. 185- 186 i k. - opis stanu technicznego budynku mieszkalnego i dokumentacja fotograficzna w opinii biegłego R. D. z 28 listopada 2015 r./.

Dnia 30 stycznia 2012 r. Sejmik Województwa (...) podjął uchwałę w sprawie utworzenia strefy ograniczonego użytkowania dla lotniska P.- Ł. w P. . Weszła ona w życie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa (...), czyli w dniu

28 lutego 2012 r.

Nieruchomość powodów znalazła się w całości w strefie wewnętrznej o.o.u.

/bezsporne/.

Ograniczenia użytkowania w strefie wewnętrznej polegają na:

a/ zakazie budowy nowych szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym, lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

b/dopuszczeniu rozbudowy, odbudowy, oraz nadbudowy istniejących szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym, lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

c/ zakazie tworzenia stref A uzdrowisk,

d/ dopuszczeniu lokalizowania zabudowy mieszkaniowej pod warunkiem zapewnienia właściwego komfortu akustycznego w pomieszczeniach wymagających ochrony akustycznej /§ 8 ust.2 uchwały/.

W obszarze ograniczonego użytkowania uchwała wprowadziła wymagania techniczne dotyczące budynków, które w strefie wewnętrznej polegały na zapewnieniu właściwego klimatu akustycznego w budynkach i pomieszczeniach wymagających ochrony akustycznej poprzez stosowanie przegród budowlanych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej /§9 ust. 2 uchwały/.

Wartość nieruchomości według stanu z dnia 28 lutego 2012 r. /data wejścia w życie wyżej opisanej uchwały/ i cen z daty sporządzenia opinii, czyli z dnia 28 listopada 2015 r. wynosiła 522.538,72 zł , a utrata jej wartości rynkowej będąca skutkiem objęcia nieruchomości strefą wewnętrzną o.o.u. wynosiła w dacie wydania opinii **62.705 zł** /k.- 180 i 200- opinia biegłego R. D./.

Przed wprowadzeniem o.o.w. budynek zamieszkiwany przez powodów spełniał wymogi prawidłowej ochrony pomieszczeń przed dźwiękami dochodzącymi z zewnątrz w myśl przepisów prawa budowlanego i Polskich Norm dla dopuszczalnego hałasu w środowisku z wyłączeniem hałasu spowodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, ustalonymi Rozporządzeniem Ministra Ochrony (...) w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak to ustalił biegły J. W. po oględzinach budynku /k.408-447, z podsumowaniem jak k.443- część akustyczna opinii łącznej z 20 maja 2018 r. sporządzona przez biegłego W. P./.

Ze względu na treść §9 ust. 2 w/w uchwały powodowie zostali zobowiązani do poniesienia, własnym kosztem i staraniem, nakładów mających na celu poprawę izolacji akustycznej pomieszczeń wymagających takiej ochrony, a konkretnie, po robotach przygotowawczych dokonać wymiany stolarki okiennej i wykonać mechaniczną instalację wentylacyjną /k.475- 477 i k.486- 505- opinia biegłego Z. B., k.601 i 602- zeznania tego biegłego/.

Koszt tych nakładów, według cen z daty wydania opinii, czyli z 23 maja 2018 r., wynosił **54.916,10 zł** /k. 541 i 542- opinia biegłego J. W., k.550- 551- zeznania biegłego/.

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie w/w odpisu księgi wieczystej, którego autentyczności strony nie kwestionowały.

Sąd z urzędu, z innych spraw podobnego rodzaju, zna treść wyżej cytowanej uchwały Sejmiku Województwa (...), a dowody z istotnych dla meritum sprawy fragmentów raportu o oddziaływaniu lotniska Ł. na środowisko i zaleceń dotyczących procedur podchodzenia do lądowania, startów i zastosowania urządzeń obsługi samolotów /k.102- 124/, oraz decyzję regionalnego dyrektora ochrony środowiska w P. dotyczącą rozbudowy i modernizacji lotniska Ł. /k.44-101/ dopuścił jako dowody na okoliczność, że pozwany czyni starania mające na celu ograniczanie hałasu związanego z funkcjonowaniem lotniska.

Złożone przez pozwanego kserokopie prywatnie zleconych przez pozwanego opinie dr. B. H.- biegłej z dziedziny nieruchomości, dr. K. S., oraz rzeczoznawców majątkowych prof. I. F. i dr. J. K. /k.222- 291/ ocenił jako nieprzydatne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Opinie te nie dotyczyły nieruchomości powodów, a ich treść- w znacznej części mająca charakter rozważań ogólnych- nie dawała podstaw do uznania opinii biegłych R. D. , oraz zbiorczej opinii biegłych W. P. i Z. B. za wadliwe, lub nieprzydatne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Opinia każdego biegłego stanowi hipotezę przy tego typu stanie faktycznym, jednak ważne jest, żeby uwzględniała wyczerpująco wszelkie istotne okoliczności dotyczące konkretnej nieruchomości i budynku, aby wydana została w oparciu o jak najszerszą wiedzę dostępną w dacie jej wydania i była tak dokładna jak to jest możliwe.

Zarówno opinia biegłego R. D. z dnia 28 sierpnia 2015 r. /k.177- 208/ jak i wydana przez biegłego opinia uzupełniająca z dnia 19 marca 2016 r. zawierająca wyczerpujące i precyzyjne odpowiedzi na pytania pełnomocnika pozwanego / k.294-298/, oraz opinia zbiorcza biegłych W. P. i Z. B. z dnia 20 maja 2018 r. i z 23 maja 2018 r.

/k.408-447 i k.452- 505/ spełniają te kryteria.

Ponadto opinie te są logiczne, oraz w sposób rzeczowy i wyczerpujący odpowiadają na pytania sądu zawarte w zleceniach.

W swych zeznaniach złożonych na rozprawie w dniu 7 listopada 2018 r. biegły Z. B., opinię zbiorczą w pełni obronił przekonywująco wyjaśniając wątpliwości stron w odpowiedziach na ich szczegółowe pytania /k.550- 551/. Ponieważ w/w opinia uzupełniająca biegłego R. D. wydana w odpowiedzi na pytania pełnomocnika pozwanego stanowiła wystarczające potwierdzenie prawidłowości opinii głównej sąd odstąpił od przesłuchania tego biegłego na rozprawie zwłaszcza, że pozwany cofnął ten wniosek /k.339/.

Sąd uznał wyżej wymienione opinie biegłych i zeznania biegłego Z. B. za wysoce przydatne dla rozstrzygnięcia sprawy wobec czego oddalił wnioski pozwanego o kolejne opinie biegłych /k.589/.

To, że pozwany odmiennie niż sąd oceniał w/w opinie i uznawał je za niekorzystne dla siebie, nie mogło być podstawą dopuszczenia dowodów z kolejnych opinii i przedłużania postępowania na czas nieprzewidywalny.

Sąd oddalił też wniosek pozwanego o dowód z zeznań świadka B. G. /k.517/ i pominął dowód z przesłuchania stron, bowiem dowody te były zbędne wobec dostatecznego wyjaśnienia okoliczności sprawy przy pomocy dowodów z dokumentów i dowodów z opinii biegłych.

Sąd zważył, co następuje:

Powodowie opierali swe roszczenia przede wszystkim na tzw. normatywnym związku przyczynowym. Jako jego podstawę prawną wskazali art.129 ust. 2 oraz 136 ust.2 i ust.3 ustawy Prawo o ochronie środowiska.

Przepis art.129 ust.2 u.p.o.ś. stanowi, że w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę; szkoda obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości. W myśl ust.4 tego przepisu z roszczeniem, o którym mowa w ust. 1-3, można wystąpić w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Według art. 136 ust.1 u.p.o.ś. w razie ograniczenia sposobu korzystania ze środowiska w wyniku ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania właściwymi w sprawach spornych dotyczących wysokości odszkodowania lub wykupu nieruchomości są sądy powszechne. Ustęp 2 tego przepisu stanowi, iż obowiązany do wypłaty odszkodowania lub wykupu nieruchomości jest ten, którego działalność spowodowała wprowadzenie ograniczeń w związku z ustanowieniem obszaru ograniczonego użytkowania. Zgodnie zaś z art.136 ust. 3 u.p.o.ś. w razie określenia na obszarze ograniczonego użytkowania wymagań technicznych dotyczących budynków szkodą, o której mowa w art. 129 ust. 2, są także koszty poniesione w celu wypełnienia tych wymagań przez istniejące budynki, nawet w przypadku braku obowiązku podjęcia działań w tym zakresie.

Niewątpliwie powodowie złożyli niniejsze powództwo w terminie wskazanym przez ustawę, tj. przed dniem 24 kwietnia 2015 r.

Powodowie nie mieli obowiązku dołączenia do pozwu opinii biegłego, jednak wskazane w wezwaniu do zapłaty z dnia 15 listopada 2012 r. /k.15-17/ informacje ich pełnomocnika, że oszacował należne powodom odszkodowanie w kwocie 300.000 zł na podstawie wiedzy z innych, prowadzonych przez siebie, spraw podobnego rodzaju nie mogło stanowić podstawy zapłaty odszkodowania dotyczącego konkretnej nieruchomości i konkretnego budynku mieszkalnego.

Opinie biegłych sporządzone zostały po dniu 24 kwietnia 2015 r. i skompletowane po kilku latach od daty złożenia pozwu co jest skutkiem rozpoznawania przez sądy (...) ponad 1000 spraw tego rodzaju i znacznej ilości zleceń wykonywanych przez nielicznych biegłych.

Powodowie byli w stanie, odpowiedzialnie i na konkretnych podstawach, rozszerzyć powództwo dopiero po otrzymaniu odpisu opinii biegłych.

Skoro powodowie domagali się w pozwie odszkodowań ze sprecyzowanych tytułów pozbawienie ich po dniu 24 kwietnia 2015 r. możliwości modyfikacji kwot odszkodowań, zgodnie z opiniami biegłych wydanymi później, bez winy powodów, byłoby głęboko niesłuszne. W ocenie sądu formalistyczne stwierdzenie, że po 24 kwietnia 2015 r. nie można modyfikować kwot żądanych w pozwach odszkodowań stanowiłoby pogwałcenie sensu wyżej wskazanych przepisów ustawy Prawo o ochronie środowiska.

Art. 129 ust. 2 u.p.o.ś. określa, że w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę; szkoda zaś obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości.

W następstwie ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania nastąpił rzeczywisty spadek wartości nieruchomości powodów wynikający z tego, że i powód i potencjalni kolejni właściciele tej nieruchomości zmuszeni są do znoszenia hałasu emitowanego przez pozwane lotnisko niezależnie od tego, czy będzie on przekraczał dopuszczalne normy hałasu, czy nie, z jaką częstotliwością naruszenia te będą występowały i jak będą znaczne.

Stanowi to oczywiste ograniczenie prawa własności.

Wprowadzenie obszaru ograniczonego użytkowania równoznaczne jest z publicznym potwierdzeniem, że lotnisko emituje hałas oddziałujący na ten obszar w stopniu skutkującym ograniczone, w określony sposób, możliwości korzystania z nieruchomości na tym obszarze położonych, a hałas jest do tego stopnia dokuczliwy, że wskazane jest sfinansowanie urządzeń, elementów wyposażenia domów, lub wręcz przebudowy domów, aby się przed nim chronić.

Podane w opinii biegłego R. D. informacje dotyczące wpływu hałasu na emitowanego przez otoczenie na ceny nieruchomości dotyczące lotniska w K. i lotnisk zagranicznych /k.189 „a”-191 opinii tego biegłego/ nie dotyczą bezpośrednio pozwanego i jego otoczenia, ale stanowią, sumarycznie, wskazówkę dlaczego następuje spadek wartości nieruchomości położonych w okolicy lotnisk.

Tak więc fakt, że aktualnie pozwany monitoruje hałas i stara się go ograniczać nie ma wpływu na spadek wartości nieruchomości powodów położonej w strefie wewnętrznej o.o.u. dopóki obszar ograniczonego użytkowania istnieje, dopuszczalna jest w jego obrębie możliwość emisji hałasu w stopniu ponadnormatywnym, a natężenie ruchu lotniczego w przyszłości może emisję hałasu potęgować.

Ponieważ, po wprowadzeniu o.o.u. nastąpił spadek wartości nieruchomości powodów o 62.705 zł, jak wykazano powyżej, powodowie ponieśli więc konkretną szkodę w tej wysokości według cen z daty wydania opinii.

Oceniając zasadność roszczenia powodów o odszkodowanie stanowiące równowartość nakładów na ich nieruchomość niezbędnych dla zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w pomieszczeniach budynku wymagających ochrony akustycznej stwierdzić należy, iż przepis art. 136 ust. 3 u.p.o.ś. wyraźnie stanowi, iż tylko w razie określenia na obszarze ograniczonego użytkowania wymagań technicznych dotyczących budynków szkodą, o której mowa w art. 129 ust. 2,

są **także** koszty poniesione w celu wypełnienia tych wymagań przez istniejące budynki, nawet w przypadku braku obowiązku podjęcia działań w tym zakresie.

Ugruntowany w orzecznictwie jest pogląd, że odszkodowanie powinno obejmować koszty przystosowania istniejących budynków w taki sposób, aby w pomieszczeniach wymagających ochrony akustycznej zapewniony był właściwy klimat akustyczny niezależnie od tego, czy nakłady na rewitalizację akustyczną zostały poniesione w całości, w części, czy wcale.

W/w art. 136 ust. 2 u.o.o.ś. nie zawęża wypłaty odszkodowania do kosztów poniesionych w celu wypełnienia tych wymagań przez istniejące budynki, nawet w przypadku braku obowiązku podjęcia działań w tym zakresie, lecz wskazuje tę sytuację jako dodatkowy element szkody.

Odmierna interpretacja wprowadzałaby zróżnicowanie właścicieli na bardziej rzutkich i zamożnych, lub mających wiedzę z dziedziny akustyki, lub budownictwa, którzy załatwili i opłacili materiały, fachowców i dokonali stosownych nakładów, aby ochronić swe mieszkania przed hałasem i właścicieli, którzy nie mają wiedzy jakich konkretnie nakładów trzeba dokonać i nie mają dostatecznych możliwości finansowych, aby te nakłady ponieść i ochronić przed hałasem zajmowane pomieszczenia wymagające ochrony akustycznej.

Biegli W. P. i Z. B. konkretnie wskazali w swej opinii zbiorczej jakie nakłady są konieczne, aby zapewnić właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach domu mieszkalnego powodów, które tego wymagają

/k. 442-443 i k.475- 477 opinii, oraz k.486-505- dołączony do niej kosztorys, k.550- 551- zeznania biegłego Z. B./.

Wartość tych nakładów wynosi 54.916,10 zł według cen z daty wydania opinii, czyli z maja 2018 r.

Wprawdzie powodowie wezwali pozwanego do zapłaty odszkodowania w łącznej kwocie 300.000 zł w dniu 15 listopada 2012 r., a w pozwie domagali się zapłaty kwoty łącznie wynoszącej 51.000 zł, ale żądania te nie zostały uprawdopodobnione żadną opinią zleconą przez powodów we własnym zakresie, która pozwoliłaby je ocenić i ustalić, że nie są to żądania bezpodstawne.

Po wydaniu opinii przez biegłego R. D. powodowie sprecyzowali, że domagają się z tytułu spadku wartości swej nieruchomości i odszkodowania za konieczne nakłady w kwotach po 32.352 zł.

Pozwany otrzymał pismo ze sprostowanym żądaniem dnia 19 maja 2016 r.

/k.321/ i wówczas roszczenie powodów stało się wymagalne, bowiem było wysoce uprawdopodobnione opinią główną i uzupełniającą biegłego R. D.. Odsetki ustawowe od kwoty 64.705 zł /po 32.352,50 zł dla każdego z powodów/ należało więc zasądzić od 19 maja 2016 r.

W piśmie procesowym z dnia 7 listopada 2018 r. doręczonym pozwanemu na rozprawie w tym samym dniu /k.551/ powodowie sprecyzowali roszczenie dotyczące nakładów akustycznych. Poprzednio żądali po 1000 zł z tego tytułu i nie wskazywali, nawet orientacyjnie, jakie konkretnie nakłady zamierzają wykonać za te niewielkie kwoty.

Pozwanemu została w dniu 5 lipca 2018 r. doręczona opinia zbiorcza /k.517/ i po wskazaniu przez pozwanych kwoty roszczeń odszkodowawczych z tytułu niezbędnych nakładów akustycznych roszczenie to stało się wymagalne od dnia 7 listopada 2018 r.

Odsetki ustawowe zasądzono na podstawie art. 481§1 i 2 k.c. w związku z art. 476 k.c. jak w punkcie I wyroku.

Powodowie, jako małżeństwo są współwłaścicielami nieruchomości na prawach ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej, czyli bezudziałowo.

Sąd uwzględnił jednak żądanie zasądzenia na rzecz każdego ze współmałżonków połowy odszkodowania wychodząc z założenia, że obowiązek zasądzenia całej kwoty odszkodowania, solidarnie, na podstawie przepisów k.r.o o ustawowej

wspólności majątkowej małżeńskiej nie wyklucza możliwości zasądzenia na rzecz każdego z małżonków połowy odszkodowania jeśli zgodnie o to wnoszą.

Nieuwzględnienie tego wniosku skutkowałoby, prawdopodobnie, kolejnym postępowaniem sądowym, gdyby pozwany wypłacił całość odszkodowania jednemu z pozwanych, do czego, na byłby uprawniony przy solidarności wierzycieli, a osoba odbierająca świadczenie nie wręczyłaby współmałżonkowi odpowiedniej części świadczenia.

W punkcie II wyroku sąd oddalił powództwo w zakresie roszczeń akcesoryjnych sprzed dat, wskazanych w punkcie I wyroku, a rozpoczynających naliczanie odsetek za opóźnienie od poszczególnych części zasądzonych odszkodowania.

Opłata od ostatecznych żądań w łącznej kwocie 117.621,10 zł /58.810,55x2/ wynosiła 5882 zł. Koszty opinii głównej i uzupełniającej biegłego R. D. to kwota 4466,91 zł (...),06+589,85/, koszty opinii biegłego W. P. wydanej w ramach opinii łącznej, to kwota 3935,40 zł /k.609/, koszt opinii biegłego Z. B. wydanej w ramach opinii łącznej, to kwota 2455,71 zł, oraz kwota 460,41 zł za udział tego biegłego w rozprawie, łącznie 2916,12 zł /k.546- 547 i k.588/.

W sumie koszty opinii biegłych, to kwota 11.318,43 zł- w zaokrągleniu 11.318 zł

a całość kosztów sądowych, to kwota 17.200 zł (...)+11.318/.

Powodowie w toku postępowania uiszcili opłatę od pozwu w kwocie 2.550 zł /k.11/ i zaliczki wynoszące 6000 zł /k.169-3000 zł, k.356- 2000 zł, k.396- 1000 zł/. Pozwany wpłacił zaliczkę w kwocie 2000 zł /k.350/

Roszczenie główne powodów zostało uwzględnione w całości.

Pozwany przegrał sprawę wobec czego powinien zwrócić powodom koszty sądowe w kwocie 8550 zł, /2550+6000/ i koszty zastępstwa procesowego każdego z powodów w kwocie łącznej 7234 zł /§6 ust.5 w rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie...- Dz. U. Nr.163 poz.1349 ze zm./.

Ponieważ Skarb Państwa poniósł w toku postępowania koszty sądowe w łącznej kwocie 6650 zł stanowiące sumę opłaty sądowej od rozszerzonego roszczenia

i wypłat dla biegłych ponad kwoty w/w zaliczek wpłaconych przez strony należało tę kwotę ściągnąć od pozwanego /17.200- 8550-2000= 6.650/.

Podstawą prawną orzeczenia o kosztach postępowania jest art. 98§1 i 3 k.p.c. ,oraz w/w przepisy dotyczące kosztów zastępstwa procesowego.

/-/ E. Hoffa